

Javaprogrammering - Del 2

- Instans- och klassvariabler (static)
- Skräpsamling
- Exceptions
- Arv, klasser och interface, Paket
- Inledande om Applet - roten ur tal

1

Instans- kontra klassvariabler

- instansvariabel
  - allokeras ny för varje instans
  - INTE static
- klassvariabel
  - allokeras vid programstart
  - ETT ex oavsett antal instanser
  - class-wide-variable
  - SKA VARA static

2

Instans- kontra klassmetoder

- instansmetod
  - har en osynlig parameter this
    - this refererar struct med instansvariablerna
  - kan peta på instansvariabler
  - kan peta på klassvariabler
- klassmetod
  - har ingen osynlig this-parameter
  - kan INTE peta på instansvariabler
  - kan peta på klassvariabler

3

Skriva C-program i Java/C++

- gör allting static
- rekommenderas inte
  - kanske ibland ... säkerhetskritiska system

4

Komplexa tal - program

- en klass `complex_c`
- klassvariabel `antal_komplexa_tal`
  - räknar antalet instanser
- privata instansvariabler `re` och `im`
- en enkel instansmetod för utskrift
- sist och slutligen en klassmetod `main`
  - main-metoden

5

`complex_c - 1`

```
public class complex_c
{
    public static int antal_komplexa_tal = 0;

    public complex_c()
    {
        this( 0, 0 );
    } // complex_c
}
```

6

---

complex_c - 2

```
public complex_c(  
    float re,  
    float im )  
{  
    this.re = re;  
    this.im = im;  
    complex_c.antal_komplexa_tal++;  
} // complex_c
```

7

---

complex_c - 3

```
public void skriv_tal()  
{  
    System.out.print( this.re + " " +  
        this.im + "i" );  
} // skriv_tal  
  
private float re, im;
```

8

---

complex_c - 4

```
public static void main( String args[] )  
{  
    complex_c cvektor[] =  
        new complex_c[3];  
  
    for ( int index = 0; index < 3; index++ )  
    {  
        cvektor[index] = new complex_c();  
    } // while  
    System.out.println(  
        complex_c.antal_komplexa_tal +  
        " objekt allokerade." );  
} // main  
  
} // class complex_c
```

9

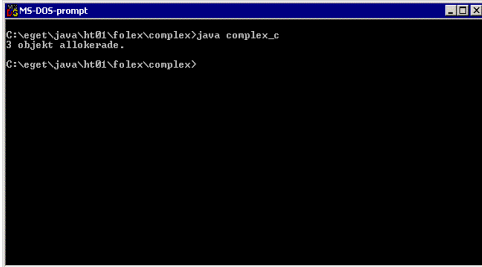

Körexempel - complex_c


```
MS-DOS prompt
C:\neget\java\ht01\folex\complex>java complex_c
3 objekt allokerade.
C:\neget\java\ht01\folex\complex>
```

10

---

main-funktion med problem

- instansräknare
  - räknas upp
  - vet inte när den räknas ner
- om det ändå fanns en destruktör . . .

11

---

complex_c - finalize-metod

```
protected void finalize()
    throws Throwable
{
    super.finalize();
    complex_c.antal_komplexa_tal--;
} // finalize
```

12

Ny mainmetod - 1

```
public static void main( String args[] )
{
    complex_c cvektor[] =
        new complex_c[3];

    for ( int index = 0; index < 3; index++ )
    {
        cvektor[index] = new complex_c();
    } // while
}
```

13

Ny mainfunktion - 2

```
{
    complex_c snart_ur_scope = new complex_c();
    System.out.println(
        complex_c.antal_komplexa_tal +
        " med snart_ur_scope." );
}

System.out.println(
    complex_c.antal_komplexa_tal +
    " utan snart_ur_scope." );
} // main

} // class complex_c
```

14

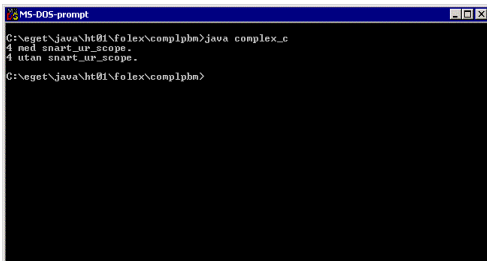

Körexempel


```
MS-DOS-prompt
C:\veget\java\ht81\FoLex\complpbm>java complex_c
4 med snart_ur_scope.
4 utan snart_ur_scope.
C:\veget\java\ht81\FoLex\complpbm>
```

15

Skräpsamling igen

- `snart_ur_scope = null`
  - kan provas ovan
  - hjälper inte
  - FÖRSKRÄCKLIGT i C/C++ m.fl.
    - `destroy`, `free` e.d. ska användas
  - helt OK i Java
- vill att referensräknare räknas ner

16

Mer om arv

- kan bara ärva en klass i Java
- multipla arv stöds inte
- flera interface går bra
  - implementeras

17

Slutgiltiga klasser

- `public final complex_c`
  - klassen kan inte ärvas
- `java.lang.System` är en sådan klass
- låser funktionalitet på viss nivå
- inga svårfunna beroenden till subklasser

18

Superklass

- alla klasser har en superklass
- inget extends
  - då ärver klassen från Object
- Object
  - wait, notify för trådar
  - equals, clone
  - toString m.fl.
  - (jämför void * i C/C++)

19

Skydda data och metoder - 1

- public
  - alla kan komma åt dem
- protected
  - subklasser kommer åt
  - klasser i samma paket kommer åt

20

Skydda data och metoder - 2

- paketåtkomst
  - kommer åt inne i paketet
- private
  - bara klassen själv

21

Tips

- gör oftast instansvariabler privata
  - ha så få instansvariabler som möjligt
- gör interna hjälpmetoder privata
  - då de inte ska anropas utifrån
- public för variabler
  - kanske inte alltid så farligt
  - jämför struct i C

22

Exceptions

- utnyttjas flitigt i Java
- goto
  - usch och fy
  - finns inte i Java
- throw exception
  - goto nearest exception handler
  - kan poppa anropsstacken

23

Egen exception - 1

- lagra ett tal
- loopa runt och läs ett nytt tal
  - addera udda tal
  - dividera med jämna tal
- fortsätt vid division med 0
  - egen exceptionhantering
- spåra ur kontrollerat vid fel inmatning

24

Egen exception - 2

```
// Att kastas vid division med 0
public class div_0_exc
    extends Exception
{
}
```

25

Egen exception - 3

```
import java.io.BufferedReader;
import java.io.InputStreamReader;

class num_c
{
```

26

Egen exception - 4

```
public num_c( int tal )
{
    this.num = tal;
} // num_c

public void addera( int tal )
{
    this.num = this.num + tal;
} // addera
```

27

Egen exception - 5

```
public void dividera( int tal )
  throws div_0_exc
{
  if ( tal == 0 )
  {
    throw new div_0_exc();
    //////////////////////////////////////
  }
  this.num = this.num / tal;
} // dividera
```

28

Egen exception - 6

```
public int varde()
{
  return this.num;
}

private int num = 0;
```

29

Egen exception - 7

```
public static void main( String args[] )
{
  BufferedReader kbd_reader =
    new BufferedReader(
      new InputStreamReader( System.in ) );
  int tal = 1;
  String buf;
  num_c num = new num_c( 14 );
  System.out.println(
    "Startar med: " + num.varde() );
  System.out.println( "Adderar udda tal." );
  System.out.println(
    "Dividerar jämna tal." );
}
```

30

Egen exception - 8

```
try
{
    while ( tal != 99 )
    {
        System.out.print(
            "Ge ett tal (99 avslutar): " );
        buf = kbd_reader.readLine();
        tal = Integer.parseInt( buf );
    }
}
```

31

Egen exception - 9

```
if ( tal % 2 == 1 )
{
    num.addera( tal );
}
else
try
{
    num.dividera( tal );
}
catch ( div_0_exc exc )
{
    System.out.println(
        "Ojdå! Division med 0" );
}
```

32

Egen exception - 10

```
System.out.println( "Nu är talet: " +
    num.varde() );
}
} // try
catch ( Exception exc )
{
    System.out.println(
        "Fel inmatning / tangentbordsfel" );
} // catch
} // main
} // class num_c
```

33

Körexempel

```
Kommandotolken
C:\Nogget\java\ht99\FoLex>java exc_pkg_num_c
Startar med: 14
Rädderar udda tal.
Divererar jämna tal.
Ge ett tal (99 avslutar): 99
Nu är talet: 113

C:\Nogget\java\ht99\FoLex>java exc_pkg_num_c
Startar med: 14
Rädderar udda tal.
Divererar jämna tal.
Ge ett tal (99 avslutar): 5
Nu är talet: 19
Ge ett tal (99 avslutar): 2
Nu är talet: 9
Ge ett tal (99 avslutar): 0
Oj! Division med 0
Nu är talet: 9
Ge ett tal (99 avslutar): a
Fel inmatning eller tangentbordsfel
C:\Nogget\java\ht99\FoLex>
```

34

Interface

- klass kan implementera
  - man vet då klassens gränssnitt
- klar fördel vid integration av subsystem
- liknar en abstrakt klass
  - men implementerar ingenting
- nackdel
  - man vet inte vad man får ...

35

Integralprogram

- funktions-interface
  - specificar hur mattefunktioner ska skrivas
- en integrallösare
  - löser integraler
  - vet att funktioner ser ut som interfacet

36

---

funktion_i

```
public interface funktion_i
{
    public float f( float x );

    public float derivatan( float x );

    public float anti_derivatan( float x );
}
```

37

---

integral_c

```
public class integral_c
{
    public float integralen(
        funktion_i fkn,
        float a,
        float b )
    {
        return fkn.anti_derivatan( b ) -
            fkn.anti_derivatan( a );
    }
}
```

38

---

sin_c

```
public class sin_c implements funktion_i
{
    public float f( float x )
    {
        return (float)Math.sin(x);
    }
    public float derivatan( float x )
    {
        return (float)Math.cos(x);
    }
    public float anti_derivatan( float x )
    {
        return -(float)Math.cos(x);
    }
} // sin_c
```

39

---

polynom_c

```
public class polynom_c implements funktion_i
{
    public float f( float x )
    {
        return x*x - x + 3.0f;
    }
    public float derivatan( float x )
    {
        return 2.0f*x - 1.0f;
    }
    public float anti_derivatan( float x )
    {
        return x*x*x/3.0f - x*x/2.0f + 3.0f*x;
    }
} // polynom_c
```

40

---

integral_test_c - main - 1

```
import java.io.*;
public class integral_test_c
{
    public static void main( String args[] )
    {

        sin_c sinfunktion = new sin_c();
        polynom_c polynom = new polynom_c();
        integral_c losare = new integral_c();
```

41

---

integral_test_c - mainfkn - 2

```
System.out.println( "Sinusintegral: " +
    losare.integralen(
        sinfunktion, 1.0f, 3.0f ) );
System.out.println( "Polynomintegral: " +
    losare.integralen(
        polynom, 1.0f, 3.0f ) );
} // main
} // integral_test_c
```

42

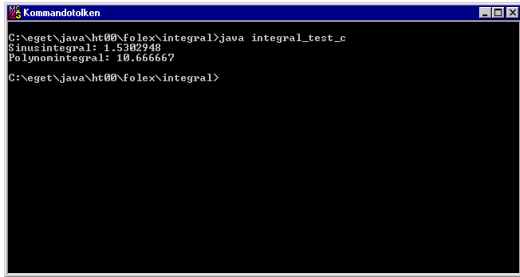

Körex - integral_test_c


```
Kommandotolken
C:\net\java\ht00\folex\integral>java integral_test_c
Sinusintegral: 1.5302948
Polynomintegral: 10.666667
C:\net\java\ht00\folex\integral>
```

43

Paket i Java

- specificerar katalogstruktur
- grupperar klasser, objekt, variabler m.m.
- t.ex.
  - java.lang - för javaspråket
  - java.io - in-/utmatning
  - java.awt - grafiska gränssnitt

44

Paketering av integral

- skapa katalog
  - c:\net\java\ht01\folex\integral_pkg
- lägg all källkod i katalogen
  - package integral_pkg; överst
- (ta bort public class överallt
  - ==> endast paketåtkomst)
- speci paket vid körning
  - java integral_pkg.integral_test_c

45

---

integral_pkg.polynom_c

```
package integral_pkg;  
  
class polynom_c implements funktion_i  
{  
    public float f( float x )  
    {  
        return x*x - x + 3.0f;  
    }  
    . . . som ovan . . .  
} // polynom_c
```

46

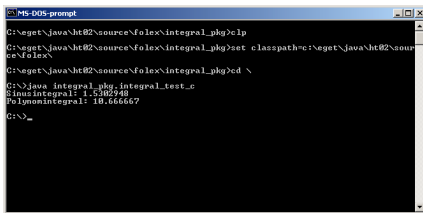

Kompilering / körning

1. CLASSPATH ska peka ut katalog OVANFÖR.
2. Kan köra varsomhelst ifrån ...


```
MS-DOS prompt  
C:\neget\java\ht02\source\fo\lex\integral_pkg>ip  
C:\neget\java\ht02\source\fo\lex\integral_pkg>set classpath=.;neget\java\ht02\source\fo\lex  
C:\neget\java\ht02\source\fo\lex\integral_pkg>cd \.  
C:\neget\java\ht02\source\fo\lex\integral_pkg>java integral_pkg\integral_test_c  
Sum integral: 1.58294  
Polynomintegral: 18.66667  
C:\neget\java\ht02\source\fo\lex\integral_pkg>
```

47

Applets

- fyrkantig area i en WEB-sida
- man kan rita grafik där
- subclass till Container
  - kan därför innehålla komponenter

48

Grundläggande

- getAppletContext
  - för kommunik med omvärlden
- hämtning av bilder
  - finns i Appletklassen
- kommunik endast med källservern
  - i normala fall

49

Paketet java.applet

- Applet - basklass för Applets
- AppletContext - omv kommunik
- AudioClip - för ljud via browsern
- AppletStub - lågnivåkoppling
  - applet - browser

50

Arvshierarki

- » Object
  - Component
    - Container
      - Panel
- Applet

51

En Applets liv - 1

- appletkod laddas
- instansiering av Applet-objekt
  - init anropas
  - låt BLI konstruktorn
- appleten ska köras
  - start anropas

52

En Applets liv - 2

- exekvering avslutas
  - stop anropas
- browsern avslutas
  - destroy anropas

53

En Applets liv - 3

- applet ska ritas om
  - paint anropas
- jämför windows
  - WM_PAINT-hantering

54

Roten ur

- ett editfält
  - där användaren kan skriva
- en knapp
  - för att beräkna roten ur med felhantering
- en label
  - för att presentera resultat

55

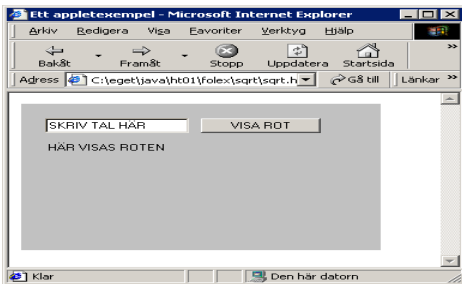

Körexempel - Roten ur Start

56

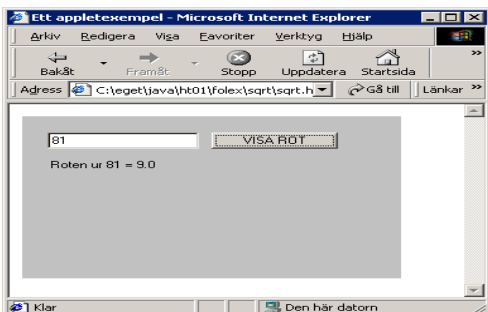

Körexempel - Roten ur Ett tal

57

---

sqrt_c - 1

```
import java.awt.Button;
import java.awt.TextField;
import java.awt.Label;
import java.awt.event.ActionListener;
import java.awt.event.ActionEvent;
import java.applet.Applet;

public class sqrt_c
    extends Applet
{
```

58

---

sqrt_c - 2

```
// Inre klass för att lyssna på knapp
private class sqrt_btn_listener_c
    implements ActionListener
{
    public void actionPerformed(
        ActionEvent aev )
    {
        handle_sqrt_btn();
    }
}
```

59

---

sqrt_c - 3

```
// Hantera klick på roten-ur-knapp
private void handle_sqrt_btn()
{
    String numbuf = this.num_edt.getText();
    boolean okay = false;
    float num = 0;
```

60

---

sqrt_c - 4

```
try
{
    num = new Float( numbuf ).floatValue();
    // !!! Float.parseFloat( numbuf );
    // !!! gick inte i IE !!!
    num = (float)Math.sqrt( num );

    okay = !Float.isNaN( num );
}
catch ( Exception exc )
{
}
```

61

---

sqrt_c - 5

```
if ( okay )
{
    this.sqrt_lbl.setText(
        "Roten ur " +
        numbuf +
        " = " +
        Float.toString( num ) );
}
else
{
    this.sqrt_lbl.setText(
        "Det måste vara ett positivt tal." );
}
} // handle_sqrt_btn
```

62

---

sqrt_c - 6

```
public void init()
{
    super.init();
    super.setLayout( null );

    this.num_edt = new TextField(
        "SKRIV TAL HÄR" );
    super.add( this.num_edt );
    this.num_edt.setBounds( 20, 20, 120, 20 );

    this.sqrt_lbl = new Label(
        "HÄR VISAS ROTEN" );
    super.add( this.sqrt_lbl );
    this.sqrt_lbl.setBounds( 20, 50, 200, 20 );
}
```

---

sqrt_c - 7

```
Button sqrt_btn;  
sqrt_btn_listener_c sqrt_btn_listener =  
    new sqrt_btn_listener_c();  
sqrt_btn = new Button( "VISA ROT" );  
sqrt_btn.addActionListener(  
    sqrt_btn_listener );  
super.add( sqrt_btn );  
sqrt_btn.setBounds( 150, 20, 100, 20 );  
} // init
```

64

---

sqrt_c - 8

```
private Label sqrt_lbl;  
private TextField num_edt;  
} // sqrt_c
```

65

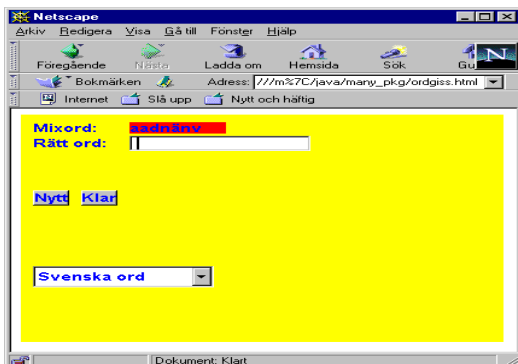

Körexempel - Annan Applet

---

orgiss_c - källkod

- späckad med kommentarer
- för javadoc
  - kräver speciell kommentarsstil
  - se N:\JAVA\FOLEX\ORDGISS för fullständigt exempel
- plattformsoberoende ?
  - NEJDÅ
  - prov med alla existerande browsers behövs
